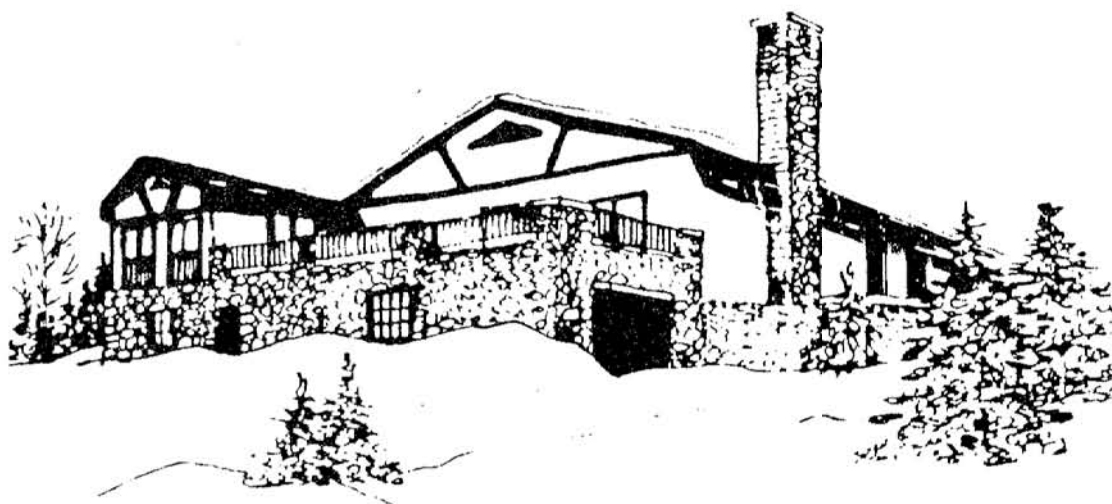

la Riverego

Bulteno de la Esperanto-Societo Kebekia
Printempo de 1990. N^{ro} 18^a. Jarkolekto 5^a.

0,75 \$

à Racine au de l'Estrie
Vous y prendrez racine

Ĝenerala kunveno

La estraro de la Esperanto-Societo Kebekia oficiale invitas ĉiujn voĉdonarajtajn membrojn de la Societo ĉeesti la jaran ĝeneralan kunvenon, kiu okazos dimanĉon, 10^{an} de junio de 1990, en la Auberge de la Grande Ligne, ĉe 318, chemin de la Grande Ligne, en Racine, Kebekio, JOE 1Y0, dum la printempa renkontiĝo de E.S.K. Ĝi komenciĝos je la 10^a horo.

Tagordo

0. Malfermo : elekto de kunvenestro kaj de protokolanto ; akcepto de la tagordo ; akcepto de la protokolo de la lasta ĝenerala kunveno.
1. Raportoj de la estraranoj (inkluzive de la financa raporto) kaj demandoj al ili.
2. Statut-ŝanĝoj, se estos.
3. Diskuto pri venonta agado.
4. Fermo.

Por la estraro, la sekretario-kasisto,

Sylvain Auclair

la Riverego

Bulletin trimestriel de la Société québécoise d'espéranto.

La Riverego estas eldonata de Esperanto-Societo Kebekia. Aperas trimonate. Eldonkvanto : 200.
ISSN 0830-9574. Dépôts légaux: bibliothèques nationales du Canada et du Québec.

Premier trimestre 1986.

Redaktis: Sylvain Auclair.

Kunlaboris Suzanne Bolduc, Victor Epp, Normand Fleury, Zdravka Metz kaj Cyrille Robidoux.

Pri la enhavo de la artikoloj respondecas la aŭtoroj mem.

Senpage por la membroj de E.S.K. Por la aliaj: jara abono: 5 \$ por mara sendo; 6 \$ por aera sendo.

UEA-kodo: kebk-d.

Unuopa numero: 0,75 \$, plus sendokostoj.

Limdato por la venonta numero : 1-a de junio de 1990.

Adreso: Esperanto-Societo Kebekia
C.P. 126, succ. « Beaubien »
Montréal, Québec
KANADO H2G 3C8

telefono: (514) 272-0151

Invitation aux Amis et Amies de l'espéranto

Normand Fleury

Invito al Amikoj de Esperanto ĉeesti apartan renkontiĝon.

Régulièrement, diverses questions nous sont posées sur la langue, sa structure, sa grammaire, les avantages qu'elle offre, sur le mouvement espérantiste, les services et bien plus encore.

Afin de répondre à vos questions, afin de vous faire découvrir et entendre l'espéranto, afin de vous remercier d'être une amie ou un ami de notre Société, nous vous invitons le samedi 19 mai de 14 h à 22 h à une journée d'information organisée à votre intention.

Au programme :

- Mini-cours intensif: survol grammatical
- Le mouvement ici, là-bas et à travers le monde
- Souper communautaire
- Aperçu de la musique espérantiste : de Piaf au Rock !
 - Et bien plus !

Si vous avez des suggestions, des questions, et pour vous inscrire, communiquez au (514) 272-0151. Laissez vos nom et numéro de téléphone à notre répondeur (jour et nuit). Nous vous recontacterons.

Au plaisir.

Klaĉoj

de Normando Fleury

Quelques potins.

Ĉiuj bone konas Reĝon (Régis Ostigny), ĉu ne? Nu, li edziĝis al esperantista Polino en Danlando pasintan januaron. Bedaŭrinde pro enmigraj formalajoj, la amatino ne povis veni kun li al Montrealo. Ni sincere esperas, ke ĉio solviĝos baldaŭe !

Parolante pri amo, ni daŭrigu ! Hungaro alvenis Montrealon fine de februaro, kun la celo edziĝi al Polino. Sed ŝi ne volis sekvi lin reen al Hungario. Do la tuto finiĝis ne tro romantike.

Mariza Mongeau jam scias du vortojn en esperanto, eble pro baldaŭa dujariĝo. Ŝi scias diri «ne dankon». Utile, ĉu ne ?

Jam okazis, ĉe CFCF, la programo Park Avenue Metro, merkredon 14^{an} de marto je la 19:30. Oni prezentis la Montrealan Esperanto-Klubon kaj intervjuojn kun Jean Sorel kaj mi mem.

Ĉu vi vojaĝos Kubon ?

Zdravka Metz

La Société québécoise d'espéranto vous invite à voler en groupe vers Cuba, une semaine avant le début du congrès mondial d'espéranto, qui est suivi du congrès jeunesse. Croyez-le ou non, un vol avec hôtel coûte moins cher qu'un vol sans hôtel...

Eble vi jam pensas pri via somero ? Eble vi eĉ aliĝis al U.K. aŭ I.J.K. Ĉi-jare ambaŭ okazos en Kubo. Sed ĉu vi komencis esplori pri via vojaĝo ?

Mi, jes ! kaj ĉio estas komika aŭ komplika !!!

Nuntempe la agentejoj ne ankoraŭ scias la kostojn por la somero, sed ili ne povas esti pli altaj ol la nunaj. Do, mi volas informi vin pri tio, kion mi scias.

Se vi volas nur flugi de Montrealo al Havano, tiu vojaĝo tien kaj reen kostos al vi ĉirkaŭ 720 \$.

Se vi volas kaj flugi kaj loĝi dum unu semajno en hotelo, vi pagos la sumon al iu vojaĝagentejo multe malpli.

Ekzemple TOURBEC havas kontraktojn kun hoteloj ne en Havano, sed ĉe apudaj plaĝoj — Playa del Este — ĉirkaŭ duonon de horo al oriento. Unusemajna tranoktado en dulita ĉambro (informe por tiuj, kiuj havas infanojn, kun du plenkreskuloj po unu infano povus dormi senpage) kune kun flugo kostos al vi po 420 \$ persone.

Iom strange, sed vere !

Sciu ankaŭ, ke la flugoj estas pere de CUBANA, okazas ĉiun dimanĉon tagmeze : do ni alvenos por la vespero kaj

maltrafos la sabatan interkonan vesperon kaj la dimanĉan inaŭguron de la kongreso.

Mi proponas al vi jenon : flugu kun ni (ni estas familio Metz-Fleury) la 8^{an} de julio. Dum tiu tuta semajno vi povos libere sunumi, promeni, eĉ ĉeesti kelkajn antaŭkongresajn tagojn en diversaj lokoj kaj poste dum la U.K. en Havano vi loĝu en loko, kiun prizorgas L.K.K. (loka kongresa komitato — vidu la duan bultenon se vi aliĝis al U.K.)

Se ni estos 20 personoj, ni povos havi rabaton por la vojaĝo. La 15^{an} tio ne eblos pro la feriado de konstruistoj kiu tiam komenciĝos. Kompreneble, por la reflugo hejmen, vi decidus — ĉu post U.K. aŭ I.J.K. — la agentejo ne devigas nin reflugisamtempe.

Pensu kaj petu pliajn informojn de Zdravka (pere de E.S.K.). Meze de marto, ni jam povus rezervi nian flugon, ĉar la agentejoj tiam havos la prezlistojn por la somero.

Ja vi povus ankaŭ flugi pere de AIR CANADA, sed ili flugas al Varadero (ĉirkaŭ 160 km for de Havano) kaj vi pagus alian flugon Varadero-Havano. Tiuj flugoj okazas sabate.

Ni ĝoju al varma somero — vintro ne plu daŭros tiom longe.

Ĉu Esperanto en la lernejojn ?

de Sylvain Auclair

Résumé d'un article paru dans *Esperanto*, où l'auteur remet en question l'objectif traditionnel : l'enseignement scolaire de l'espéranto. Il rappelle que, partout au monde, les écoles échouent lamentablement. L'enseignement des langues, et que l'espéranto ne fait pas exception. Les écoles peuvent-elles vraiment transmettre les valeurs d'équité et de démocratie attachées à l'espéranto ?

En la februara numero de *Esperanto*, eldonata de la Universala Esperanto-

Asocio, artikolo de Ernő Csiszár, el Hungario, multe pensigas la legantojn pri celo ofte pritraktata de esperantaj

movademuloj : igi esperanton instruata en laordinarajinfanlernejoj.

Li demandas sin, ĉu vere indas, ke esperanto estu instruata same kiel aliaj lingvoj. Li rimarkas, ke ĉie en la mondo, la lerneja instruado de fremdaj lingvoj estas granda malsukceso. En Kebekio, kiu franclingvano regas la anglan pro lerneja instruado ? Kaj kion diri eĉ pri la franca ?

Sed Esperanto estas lingvo alia, respondos esperantistoj. Ĉu tiel vere ? Sed ĉu la oficialigo, kaj eble eĉ la devigo de la esperanto-instruado ne povos igi ĝin tute ordinara studobjekto ? « Iam ŝajnis esti ĝusta la espero : se Esperanto estos instruata komence nur en kelkaj lernejoj, la koncernaj potenĉavuloj ekkonos ĝiajn avantaĝojn (facile lernebla, modeligebla, ligita al porhoma mesaĝo) kaj decidus disvatigi ĝin per la lerneja sistemo, sendepende de la Esperanto-movado. Tiuj esperoj ne realiĝas. Tute male : Esperanto malbonfartas en lernejaj cirkonstancoj. Eksperimentoj eĉ kelkjaraj alportis neniajn longdaŭre validajn rezultojn. »

« Malagrablas la sperto : en landoj, kie oni sukcesis oficialigi Esperanton, rimarkinde malkreskas la interesiĝo al ĝi.

Post la "oficialigo" oni povas "produkti" malpli da esperantistaj infanoj ol eblis antaŭe en malpli konvenaj juraj cirkonstancoj. »

Cetere, pli profunde, ĉu lernejo estas taŭga loko por instrui lingvojn, dum kelkaj horoj semajne, en tute artefarita medio ? Devas esti unue bezono por la lingvo. Esperanto estas ligita al iuj valoroj de demokrateco, homegaleco. Sed ĉu lernejoj povas transdoni tiajn valorojn ? Ŝajnas ke ne. Lernejestroj deziras pliprestigi sian lernejon : instruado de Esperanto tre malofte utilas tiucele, kaj ĝia vera scipovo fare de la infanoj, neniama.

« La spertoj klare indikas, ke lernejoj povus labori efike por Esperanto ne nepre per instruado laŭtradicia, sed per ĝusta informado pri la monda lingvoproblemo (kadre de historio, geografio, literaturo) kaj klarigado pri la raciaj solvoj, per larĝskala (ne izolita) instigado de la infanoj partopreni en mallongaj, intensaj kursoj ĉu en ĉu ekster la lernejo, kie eblu ankaŭ prizorgi samtempan aplikon de la akirita lingvoscio ne trude, sed en vere internacia medio. » Certe ne per deviga instruado...

Un voyage en Afrique

Dans le dernier numéro de *la Riverego*, on a pu lire un reportage sur le voyage asiatique de Joachim Werdin. Un voyage semblable a été effectué par le Français Philippe Chavignon en Afrique, autre continent où le mouvement espérantiste est confronté à de nombreux problèmes.

Sur recommandation de Hans Bakker, responsable du développement de l'Afrique à l'Association mondiale d'espéranto, c'est le Zaïre qui constituait la principale destination de Philippe. Le Zaïre ressemble beaucoup au Brésil : l'équateur, la vastitude, la forêt, le peuple, le style de vie. Et même la langue, car on pourra sans doute trouver bientôt au Zaïre autant d'espérantiste qu'au Brésil. Rappelons que le congrès mondial de 1984 s'est tenu à Brasilia.

Le centre du mouvement espérantiste zaïrois se trouve à Lukala, officiellement

village de 30 000 habitants, 200 km à l'ouest de la capitale, Kinshasa. C'est là que se trouve la *Esperanto-Instituto de Zairio*, dont le président, M. Ngangu, a réussi à former plusieurs centaines d'espérantistes. À Lukala même, 771 personnes ont passé le premier examen. Même dans les coins les plus reculés, des inconnus saluaient Philippe Chavignon en espéranto. Ce dernier était étonné de la qualité de la langue, entre autres au niveau de la prononciation, dont pourrait s'inspirer de nombreux Européens.

Philippe a visité et donné des cours selon la méthode Cseh à Lukala, à Kinshasa et dans d'autres villes. Il rappelait partout l'importance de structurer des clubs, avec cotisation, bibliothèques, etc. L'aide que peuvent donner des Occidentaux à des espérantistes africains serait alors bien mieux utilisée que s'il s'agit de dons à des individus. Il a entre

autres réussi à réunir les douze clubs d'espéranto de Kinshasa. Ainsi, si un club d'un pays riche veut se jumeler avec Kinshasa, tous les espérantistes de cette ville pourront en profiter.

D'autres pays

En plus du Zaïre, Philippe Chavignon a visité le Congo, le Rwanda et Madagascar. Il n'y a pas deux pays d'Afrique où la situation du mouvement espérantiste soit la même. Au Congo, on retrouve bien quelques espérantistes isolés, mais aussi une *Association congolaise d'espéranto*, où personne ne parle la langue !

Au Rwanda, la situation est meilleure. Le pays est mieux administré, ce qui permettra une évolution plus rapide du mouvement. Le jumelage de clubs reste toutefois bienvenu.

À Madagascar, des problèmes internes au mouvement empêchent son unité. Plusieurs anciens espérantistes ont quitté le mouvement. Cependant, de nombreux cours ont lieu, principalement à Tananarive, la capitale, et dans les environs. Un cours par correspondance rejoint aussi l'ensemble du pays.

Selon Philippe Chavignon, le voyage d'espérantistes européens en Afrique est aussi important que celui d'espérantistes africains en Europe. En Afrique, les représentants du mouvement peuvent mieux se rendre compte de la situation réelle à laquelle est confronté le mouvement naissant. Par ailleurs, la présence d'un blanc impressionne parfois beaucoup les autorités locales.

Il ne faut cependant pas s'improviser voyageur en Afrique : les conditions peuvent en surprendre plus d'un. Par ailleurs, l'hébergement de touristes européens pourrait dans l'avenir constituer une source intéressante de revenus pour les mouvements locaux, et leur permettre d'atteindre une indépendance nécessaire.

[Selon *Esperanto*, janvier et février 1990]

Après son voyage en Afrique, Philippe Chavignon s'est arrêté quelques jours à Montréal, en route vers l'Amérique centrale. Les auditeurs de la Papago ont d'ailleurs pu l'entendre interviewer des espérantistes africains. Ceux qui se rendront à Cuba, l'été prochain, pourront d'ailleurs l'y rencontrer.

La bona lingvo

Extrait et critiques du livre de Claude Piron, *La bona lingvo*. L'auteur y traite des caractéristiques qui font de l'espéranto une langue différente, une bonne langue, qui fait appel à l'imagination, au sens du jeu, plutôt qu'à la mémoire et à la soumission à des règles arbitraires. Il y dénonce aussi l'influence de théoriciens qui, éduqués dans l'esprit cartésien français, veulent plier l'espéranto aux règles qui régissent les autres langues et veulent y introduire de trop nombreux néologismes, au lieu de faire confiance aux ressources internes de la langue.

Pri la bona lingvo mi babilos kun vi, se vi konsentas. « Bona kiurilate ? » vi demandas sendube, konscia pri la multaj sencoj de tiu ĉi vorto. « Ĉiel », mi respondas. Ĝuste tion mi ŝatas pri tiu lingvo, ke laŭ tiom da aspektoj ĝi bonas al mi.

Claude Piron

Kia lingvo !

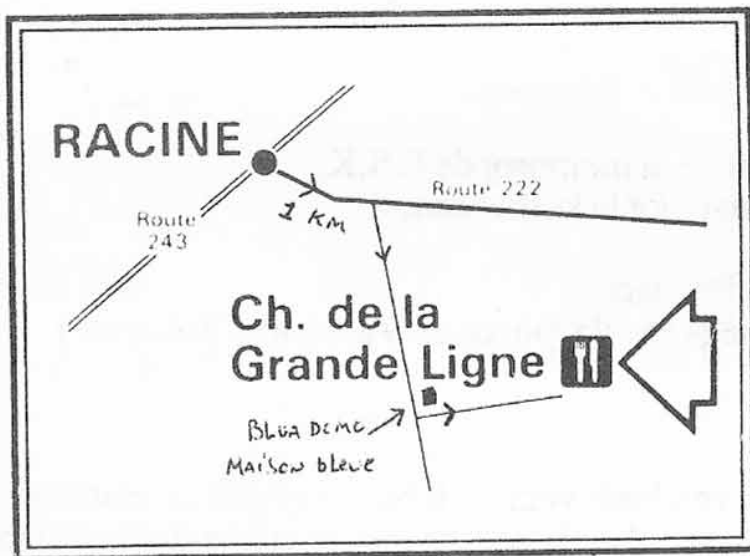
Tre personan, tre individuan kaj ĝuste pro tio tre fascinan libron pri Esperanto

prezentas al ni la psikologo kaj konata stilisto Claude Piron (Johán Valano). La titolo jam estas signalo : *La bona lingvo*. Li analizas precipe la parolatan, do la komunuzan lingvon, kaj kontrastigas siajn spertojn pri ĝi al teorioj kaj skoloj de esperantologoj. Precipe detale li okupiĝas pri la francaj influoj je Esperanto. (Estus interese, se foje iu alia kompetenta aŭtoro verkus simile pri aliaj influoj, ekz. la germana.) Unu el liaj konkludoj estas, ke ĝuste pro la franca influo ekzistis kaj ekzistas la tendenco, trobalasti la lingvon per superfluaĵoj terminoj (neologismoj).

Venu al Racino, Rasino aŭ Radiko ! Venez à Racine !

Ni elkore invitas vin al etosa semajnfino de la 8^a ĝis al 10^a de junio 1990. Se vi jam ĉeestis antaŭajn Kebekiajn rekontiĝojn, vi ja scias, ke ili estas alvenindaj. Ni ne bezonas longe varbi vin kaj ni certas, ke vi aliĝos tuj. Tamen, vi povus helpi instigante aliajn esperantistojn veni. Ili same kiel vi aliĝu tuj, tuj, tuj, ĉar la lokoj estas limigitaj. Cetere, tiuj kiuj ŝatus, povos tendumi korte natur-meze.

Nous vous invitons cordialement à prendre un bain d'espéranto durant la fin de semaine du 8 au 10 juin 1990. Même si vous ne connaissez que quelques mots d'espéranto, l'ambiance amicale vous séduira. Des cours intensifs pourront être offerts sur place. Si vous préférez le camping, des emplacements en pleine nature sont disponibles.

Uzu provincan mapon por atingi Racinon, en Estrio. De tie, uzu la vojon 222. Post nur 1 km, turnu dekstren al *Chemin de la grande ligne*. Atentu, post blua domo, la flankvojon supre al gastejo.

La carte routière du Québec vous indiquera la meilleure route pour vous rendre à Racine, en Estrie. Par la suite, suivre le plan ci-dessus. Bonne route !

Provizora alloga programo.

Vendredon

- Alveno post la vespermanĝo, ni diru precize pli malpli je la 20:00. Okazos ludoj lingvaj, amuzplenaj, kompreneble Normand-elpensitaj ! (Manĝeto kaj trinketo ankaŭ).

Sabaton

matene

- Promenado vekiga tranatura do arbara
- Diskutrondo, lingva kurso, k.t.p.

posttagmeze

- Ebleco viziti minejon de kristaleca kvarco (4,50 \$) : tirihora vizito kun gvidanto.
- Birdobservado, biciklado, kaj tiel plu.

vespere

- Grandega *bingo*, unuafoje en la historio de E.S.K.
- Ĉefajra kantado, nokta vokado de strigoj.

Dimanĉon

matene

- Jarkunsido de la membroj de E.S.K.
- Lingva kurso por la komencantoj

posttagmeze

- Piedirado, babilado
- Vizito al neĝveturila muzeo en Valkurto (Valcourt)
- Foriro

L'arrivée a lieu le vendredi vers 20 h ou le samedi en matinée. En après-midi, visite d'une mine de cristaux de quartz, d'une durée de trois heures, au coût de 4,50 \$.

Des cours pour débutants auront lieu si le nombre de participants le justifie. Également au programme : observation d'oiseaux, cyclisme (vélo en location), randonnée pédestre, feu de camp et chansons, en espéranto, bien sûr. Dimanche matin se tiendra l'assemblée annuelle des membres de la Société québécoise d'espéranto, suivie d'une visite du musée de la motoneige.

Nous vous promettons une ambiance des plus amicales et une immersion dans la langue. Vous en rêverez la nuit...

Aliĝilo — Inscription

La kotizo inkluzivas ĉion aŭ nenion. Vi mem kalkulu viajn kostojn. Faru fotkopion de la aliĝilo laŭbezone.

Les frais d'inscription comprennent tout ou rien. À vous de calculer vos coûts de séjour. Vous pouvez faire des photocopies du formulaire d'inscription au besoin.

Por faciligi administradon, ĉiu partoprenanto plenumu sian propran aliĝilon.

Afin de faciliter notre travail, nous invitons chaque participant à compléter un formulaire distinct.

Baza kotizo	10 \$	Frais d'inscription
ESK-anoj subtrahu 4 \$	- 4 \$	Les membres de la S.Q.E peuvent déduire 4 \$
Favorkotizuloj subtrahu 4 \$	- 4 \$	Membres à cotisation réduite, déduire 4 \$
Plena restado, 2 tranoktoj 5 manĝoj, manĝetoj (alveno vendredon 20 h, foriro dimanĉon 17 h)	75 \$	Pension complète, 2 nuitées 5 repas et pauses-santé (arrivée vendredi 20 h, départ dimanche 17 h)

AŬ

OU

Tendumado po 7 \$ nokte	_____	Camping 7 \$ par nuit
Manĝoj sen tranoktado po 10 \$		Repas sans nuitée : 10 \$ chacun
Indiku kiam	_____	Inscrire lesquels

Vizito al minejo	4,50 \$	Visite de la mine
Sume	_____	Total

Pagu al Esperanto-Societo Kebekia Payer à la Société québécoise d'espéranto.

Tranoktado — Hébergement

Ni jam mendis la tutan gastejon, kiu troviĝas en belega montareta regiono. La vido el la manĝeja teraso estas panorama. Plimulto de la ĉambroj estas kun unu dupersona lito.

Nous avons entièrement réservé l'auberge. La vue panoramique de la terrasse est très belle, tout comme la région, d'ailleurs. Les chambres sont avec un lit double ou deux lits simples.

Mi deziras / J'aimerais :

tranokti en unuopa lito
partager la chambre avec une personne — lit simple

tranokti en duopa lito
partager la chambre avec une personne — lit double

tendumi / camper

Eblas kunporti dormsakon, sed ne necesas, ĉar la gastejo provizas ĉion.
Vous pouvez apporter votre sac de couchage. Cependant, l'auberge fournit la literie et les couvertures

Nomoj _____

Komentoj — Demandoj _____

Grave, bonvolu indiki, ĉu vi volas vegetarajn manĝojn.
Veuillez indiquer si vous désirez une nourriture végétarienne.

Vegetarano / végétarien

AUBERGE DE LA GRANDE LIGNE
318, Ch. de la Grande Ligne
Racine JOE 1Y0 (514) 532-3177

Eble oni povas bedaŭri, ke li ne traktas ankaŭ la komplikan temon de faklingvoj; sed lia temo ja estas la ordinara lingvo de ordinaraĵoj esperantistoj. Kaj ĝuste pro tio ĝi estas sendube unu el la plej legindaj libroj aperintaj lastatempe pri la internacia lingvo.

Stefan Maul
[el Monato, 1989/12]

Ĉi-foje ni volas prezenti al vi la libron de Claude Prion, *La bona lingvo*. La aŭtoro, unu el la plej bonaj vivantaj Esperanto-verkistoj, enkonduke rakontas, kiel li eklernis la internacian lingvon. En la ĉefparto li pledas brile por la pli vasta uzo de la internaj eblecoj de Esperanto anstataŭ daŭra alprenado de novaj radikoj el la greka, la angla kaj la latinidaj lingvoj. La ŝanco libere kombini erojn donas al la zamenhofa lingvo riĉecon, kiu foje superas la naciajn lingvojn. Ekzemple, *samlandano*, *samnaciano*, *samreligiano*, *samurbano*, *samdistriktano*, *samklasano* aŭ *klaskunulo* k.t.p. estas vortoj, kiujn oni ofte nur pene povas traduki al naciaj lingvoj. Se la naciaj lingvoj estas tre diversaj en la vortradikoj, ilia vortfarado

tamen ofte funkcias tute simile: *malsanulejo* havas paralelan kunmetaĵon en tri historie senrilataj lingvoj: la germana, la hebrea kaj la malaja / indonezia. Tiaj formoj do estas internacie kompreneblaj, sed vortoj kiel *difacila* kaj *monokroma*, ne. *Difacila* ĝenas la sistemon, ĉar ĝi supozigas ŝanĝon en la radiko *facil-*, kaj *monokroma* pensigas al mono kaj signifas nenion pli ol unukolora.

Ankaŭ la poezia lingvo ne bezonas multajn eŭropdevenajn novvortojn, kiuj ne apartenas al la internacia, la bona lingvouzo. Ili nur baras la komprenon al ekstereŭropanoj kaj eĉ al eŭropanoj havantaj nur mezan kulturnivelon.

Do, se ni ne volas elitan, sed demokratian kaj vere internacian lingvon, ni preferu la er-kombinajn formojn.

Claude Piron ankaŭ majstre klarigas la psikologajn kaj sociajn kaŭzojn de la diversaj tendencoj en Esperanto. Vere leginda libro, kiu ĝis nun mankis en Esperantujo.

[el Aŭstria Esperanto-Revuo, 10/12
1989]

Interland

Le Groupe d'action pour l'espéranto invite les espérantistes et les sympathisants de l'espéranto à faire connaître dans leur région la société Interland, dont le but est de promouvoir la langue internationale dans le secteur-clé de l'économie, moteur de la décision politique et de notre vie quotidienne.

Née en France en 1988, Interland se propose d'introduire un concept neuf dans les relations internes des firmes industrielles de dimension internationale : celui d'optimisation des échanges oraux et écrits entre personnels de langues différentes.

Nous savons tous que la langue anglaise joue actuellement (avec plus ou moins d'efficacité) ce rôle de langue internationale. Elle est cependant loin d'être maîtrisée par l'ensemble des

travailleurs (ouvriers, techniciens, chercheurs). Tous ont besoin d'un outil simple, clair et aisément assimilable pour tous les contacts avec leurs collègues de langues différentes au sein du Groupe transnational qui les emploie.

L'espéranto s'impose comme une évidence, tant pour l'économie qu'il apporte à la firme que par les performances qu'il permet dans la communication interne du groupe industriel.

C'est dans ce créneau que la Société Interland propose l'espéranto; et pas seulement dans l'intérêt dans grandes entreprises : le service annexe Interland-Partenaires propose aux plus modestes P.M.E. une recherche de leurs futurs partenaires export dans l'Europe de 1992, créant ainsi de toutes pièces de nouvelles entités économiques (par la fédération de P.M.E. de plusieurs pays), où l'espéranto

peut facilement s'imposer comme langue de travail, une fois vaincues les réticences initiales.

C'est à la publicité de ces innovations pour la communication d'entreprises que nous pouvons être utiles à Interland, qui n'a pas encore les moyens d'inonder la

France de ses annonces destinées aux firmes.

Pour plus d'information, s'adresser à :
Alexandre Rousset
4, rue de la Monnaie
30400 Villeneuve-les-Avignon
FRANCE

Nouvelles du mouvement

Kiosque à Montmorency

Suite à une discussion sur les orientations de la S.Q.E. en matière d'information et sur les publics-cible, un kiosque sur l'espéranto et sur le mouvement espérantiste a été tenu par Régis Ostigny et quelques-uns de ses amis au cégep Montmorency, à Laval, du 14 au 16 février. L'accueil a été enthousiaste, 32 personnes se sont déclarées intéressées à un cours, en plus de celles qui ont pris la première leçon du cours par correspondance. Un cours donné par Régis et comptant plus d'une dizaine de participants a d'ailleurs débuté au cégep, en tant qu'activité parascolaire. Comme quoi il suffit parfois de peu d'implication pour obtenir des résultats intéressants.

En plus de viser prioritairement les jeunes et les étudiants, la S.Q.E. compte aussi approcher diverses associations spécialisées, pour leur faire connaître, par des conférences ou des articles dans leur revue, les avantages offerts par l'espéranto.

À Cuba sans escale

Vu le temps qui s'écoule et l'absence presque totale d'inscriptions à la visite du Québec organisée par la S.Q.E. juste avant le Congrès mondial, à la Havane, l'été prochain, le C.A. s'est malheureusement vu dans l'obligation de l'annuler. Le tour à vélo, nécessitant beaucoup moins d'infrastructures, aura quand même lieu, l'organisateur dût-il être le seul à y participer...

Malgré tout, nous sommes invités à nous rendre tous ensemble à Cuba. Voir les informations à ce sujet ailleurs dans *la Riverego*.

La Papago

continue à répéter quotidiennement les contributions de ses auditeurs. Tous sont invités à lui téléphoner et à laisser, à la fin, son nom ou pseudonyme, à moins qu'on ne veuille contribuer ou réagir à une contribution. Composer le (514) 270-0054, entre 7 h et 22 h.

Movadaj informoj

Budo en Montmorency

Post estrara diskutado pri la celindaj publikoj kaj informstrategioj, estis starigita budo pri Esperanto kaj esperantomovado de Régis Ostigny kaj kelkaj amikoj, en kolegio Montmorency, en Laval, de la 14^a ĝis la 16^a de februaro. La reago estis bonega, kaj 32 ĉeestantoj diris esti pretaj sekvi kurson. Krom tiuj, kiuj kunprenis unuan lecionon

de la senpaga poŝta kurso. Sekve, Régis nun gvidas kurson al deko de lernantoj, kiel kromaktivecon. Tio pruvas, ke foje malgranda ago rezultigas multon.

Cetere, E.S.K. decidis ne nur unuarange celi gejunulojn kaj gestudentojn, sed ankaŭ la anojn de fakasocioj, per prelegoj aŭ artikoloj en ties bultenoj, por sciigi la avantaĝojn ofertatajn de Esperanto.

Kurso

por progresantoj ekokazis en Montrealo. Plu eblas aliĝi ĝin. Kontakto Silvanon, je 288-4271.

Senhalte ĝis Kubo

Pro tio, ke tempo rapide pasas preskaŭ sen aliĝo al la rondvojaĝo en Kebekio, organizita de E.S.K. ĵus antaŭ la U.K. kaj I.J.K. en Kubo, la estraro devis ĝin malokazigi. Tamen, bicikla rondvojaĝo ja okazos, eĉ kun unu partoprenanto.

Malgraŭ tio, ni ĉiuj estas invititaj kune flugi ĝis Kubo. Legu en paĝo 4 de ĉi *Riverego*.

Invito al Amikoj de Esperanto

La estraro ankaŭ decidis organizi apartan kunvenon por la Amikoj de Esperanto. Ĝi okazos en la Montreala Esperanto-Domo, sabaton 19^{an} de majo 1990. Ĝi estos por ili okazo interkonatiĝi, ekkoni pli pri Esperanto, invitigi al la E.S.K.-renkontiĝo en Racine, kie ili povos renkonti *verajn* esperantistojn.

Renkontiĝoj

La printempa ESK-renkontiĝo okazos, kiel legeblas en la centraj paĝoj, en Racino, 1990.06.08-10. Dum la antaŭa semajnfino, okazos renkontiĝo de la Ontario Esperanto-Asocio. Informojn petu de O.E.A., C.P. 554, succ. B, Ottawa, Ontario, K1P 5P6.

Venontan aŭtunon, ambaŭ ĉi asocioj intencas okazigi renkontiĝojn dum la

dankfesta semajnfino, en oktobro. ESK denove renkontiĝos en Saint-Irénée, Charlevoix, dum O.E.A. renkontiĝos en Windsor, Ontario, apud Detrojto, kune kun Miĉiganaj esperantistoj. La eventoj disos je ĉ. 1500 km...

Pri la jarkongreso de K.E.A., la *Riverego* ankoraŭ ne aŭdis. Vi eble informiĝu rekte ĉe K.E.A. : Box 2159, Sidney (Colombie-Britannique), V8L 3S6

El Ŝerbruko

Ĝis venonta junio la Ŝerbruka Esperanto-Societo (ŜES) kunveniĝos dufoje monate :

- 1) la unuan vendredon de ĉiu monato en loka restoracio, je la 18 h 30, por neformale vespermanĝi kaj babilu ;
- 2) la trian vendredon de ĉiu monato por la monata regula kunveno de ŜES : je la 20 h ĉe Universitato de Ŝerbruko, Salono de la profesoroj, Fakultato pri beletroj kaj komunikado.

Se iu eksterurba vizitanto deziras ĉeesti iun ajn kunveniĝon, ĉiam estas rekomendinde antaŭkontakti la prezidanton de ŜES, Trefflé Mercier ((819) 566-0732), por certigi pri la okazaĵo.

La Papago

daŭre ĉiutage papagumas la kontribuojn de siaj aŭskultintoj. Ĉiuj estas invititaj mem telefoni ĝin, lasante fine sian nomon aŭ kaŝnomon, se ne kontribuon aŭ reagon al kontribuo. Voku (514) 270-0054, inter la 7^a kaj la 22^a horoj.

Nouvelles du monde

Cyrille Robidoux et Sylvain Auclair

L'espéranto en Catalogne

C'est le thème d'un monument très moderne, haut de 12 mètres, qui sera érigé sur le boulevard du Dr Zamenhof, l'une des principales artères de la ville de Sabadell, près de Barcelone. Une effigie du Dr Zamenhof, initiateur de l'espéranto, sera fixée au pied du monument qui sera surmonté d'une étoile verte à cinq

branches d'un mètre d'envergure, symbole de l'espéranto.

SAT-Amikaro, décembre 1989

L'espéranto et les partis verts

À Marseille, les 18 et 19 novembre, l'Assemblée Générale des Verts a décidé d'adopter l'espéranto comme langue de travail. La précédente Assemblée

Générale de Paris avait coûté 50 000 francs français en traduction pour quatre langues seulement et vingt pays représentés. Une association a été fondée pour favoriser l'application de cette décision: Association des Verts pour l'Usage de l'Espéranto (AVUE), p/a Jean-Luc Mermet, La Rivière, 71340 Saint-Bonnet-de-Cray, FRANCE.

SAT-Amikaro, décembre 1989

Syndicalisme et espéranto

Dans le but de faciliter les échanges entre syndicalistes de divers pays, des membres du WORKERS ESPERANTO MOVEMENT (SATEB) en Grande-Bretagne, travaillent à la préparation d'une terminologie syndicale bilingue anglais-espéranto. Une première liste de mots et expressions a été publiée dans le numéro 367 de l'organe de SATEB, *The Workers Esperantist*.

Les personnes intéressées, concernées ou compétentes, qui souhaitent participer à la compilation d'une terminologie syndicale plus complète, en plusieurs langues ou pour divers couples linguistiques (langue nationale + espéranto) peuvent écrire en espéranto ou en anglais à : SATEB, 29 Farrance Road, Romford, Essex, RM6 6EB, GRANDE-BRETAGNE.

SAT-Amikaro, décembre 1989

Sciences et techniques à Pékin

Organisée par la section scientifique et technique d'espéranto de l'Académie des Sciences de Chine, la troisième conférence Internationale des Sciences et Techniques se tiendra du 25 au 30 mai 1990 à Pékin. Les langues officielles sont le chinois, l'anglais et l'espéranto. Le programme de cette conférence sera complété par des voyages et excursions. Informations : Cina Esperanto-Asocio, Academia Sinica, 52 Sanlihe, 100864, Beijing, CHINE.

SAT-Amikaro, décembre 1989

Initiation à l'espéranto

Lue dans plus de cent pays, la revue *L'Ouzbékistan soviétique* publie régulièrement une page d'initiation à l'espéranto dans ses diverses éditions (12

langues). Cette initiative a valu plus de 300 lettres de lecteurs à la rédaction. (*L'Ouzbékistan Soviétique*, 41, rue Lénine, SU-70000 Tachkent, URSS)

SAT-Amikaro, décembre 1989

Pays basque

Le gouvernement autonome basque a édité une cassette vidéo sur le pays basque, région du nord de l'Espagne, avec ses propres langue et traditions. [La cassette VHS est disponible à la S.Q.E.]

Esperanto, novembre 1989

Cours d'interlinguistique

La département d'espéranto de l'université d'Eötvös, à Budapest, annonce qu'il peut maintenant offrir un cours d'interlinguistique par correspondance entièrement en espéranto. Si un nombre suffisant d'étudiants, s'inscrit, le cours commencera en septembre 1990. D'une durée de trois ans, il permettra l'acquisition d'un diplôme supérieur (maîtrise ou doctorat). Chaque trimestre se termine par des examens qui se tiennent à Bupadest. Le cycle suivant débutera en 1993.

Il est aussi possible à des étrangers de s'inscrire à temps plein, pour deux ans. Ce cycle comprend des cours sur la langue et la culture hongroises.

La date limite d'inscription est le 30 mai.

Par ailleurs, 30 étudiants suivent maintenant les cours à temps plein.

Ilona Koutny, *Esperanto*, février 1990

Minitel

Depuis le 20 décembre, tous les Français peuvent acquérir des informations sur l'espéranto via Minitel, base de données accessible par téléphone.

L'Union française d'espéranto fournit sept rubriques : ce qu'est l'espéranto, où et comment l'apprendre, correspondance, tourisme, réunions et événements, stages, cours par correspondance.

Esperanto, février 1990

Médecine naturelle

La *Esperantista Naturkuracista Asocio* connaît un départ prometteur, avec déjà une soixantaine de membres dans 25

pays. Son bulletin cite de sujets tels que : thérapies contre le sida, exercices respiratoires, massage, recettes contre le tabagisme.

Esperanto, février 1990

Une langue pour le Nigéria ?

La langue planifiée nigérienne gouossa semble ne pas pouvoir résoudre les problèmes linguistiques du pays. On parle environ 400 langues au Nigéria, et les trois plus importantes, ne sont parlées ensemble que par moins de la moitié de la population. L'anglais y fonctionne comme langue auxiliaire commune mais est considérée comme une langue étrangère. Un pidgin basé sur l'anglais se répand mais ne jouit encore que de peu de prestige. Le gouossa, créé par Alex Igbineweka, incorpore des éléments d'une

vingtaine de langues indigènes. Il n'aurait encore acquis aucun locuteur.

Esperanto, janvier 1990

Servas

Dans les numéros d'août 1988 et du printemps 1989 du bulletin international — en anglais — de ce réseau mondial d'hébergement (dont le nom provient de l'espéranto), on a discuté de l'usage de l'espéranto. Alors que les Européens sont en faveur de l'usage de plusieurs langues, dont l'espéranto, la section japonaise plaide pour continuer à utiliser l'anglais, tout en reconnaissant qu'il cause des problèmes, mais préférant l'usage d'une seule langue étrangère.

Esperanto, janvier 1990

Malgraŭ ĉio tia tamen

Elskotangligis Victor Epp, aŭguste 1989

Ĉu ekzistas tiu kiu, pro honesta
malriĉeco,
kapkliniĝis kaj ĉio tia ?
Ni preterpasas la sklavon malkuraĝan ;
Ni aŭdacas malriĉi tamen !
Malgraŭ ĉio tia, tamen,
Niaj obskuraj laboregaj kaj ĉio tia ;
La rango estas ja nur etikedo ;
Homo estas oro tamen.

Ne gravas nia hejmeca manĝaĵo,
Ne gravas niaj grizaj vestoj kaj ĉio tia ;
Donu al stultuloj silkajn, kaj la friponoj
vinon,
Homo restas homo tamen, tamen.
Malgraŭ ĉio tia, tamen,
Ilia brilorajmontradon kaj ĉio tia ;
Honestulo, ne gravas kiom malriĉa,
Estas reĝo inter homoj tamen.

Vi vidas tiun viglulon, nomatan sinjoron,
Kiu pavas, fiksrigardas, kaj ĉio tia ;
Kvankam centoj genuiĝas je lia vorto,
Li estas stultulo tamen ;
Malgraŭ ĉio tia, tamen,

Lian rubandon, stelon, kaj ĉion
tian,
Homo de sendependa menso,
Rigardas, kaj ridas pri ĉio tia.

Princo povas igi zonitan kavaliron,
Markezon, dukon, kaj ĉion tian ;
Sed honestulo superas lian povon,
Bonan fidon li ja devas ne faligi !
Malgraŭ ĉio tia, tamen,
Iliaj dignoj, kaj ĉio tia,
La medolo de l' senco, kaj l' orgojlo
de l' merito
Estas pli altrangaj ol ĉio tia.

Tial ni preĝu ke okazu,
Ĉar tio venos, malgraŭ ĉio tia ;
Ke senco kaj merito, tutmonde,
Povu trovi konsenton, kaj ĉion tian.
Malgraŭ ĉio tia, kaj ĉio tia,
Venos ankoraŭ, malgraŭ ĉio tia,
Ke hom' al homo, tutmonde,
Estos fratoj, malgraŭ ĉio tia.

Robert Burns, januare 1795

la Riverego

Esperanto-Societo Kebekia
Printempo de 1990. N^{ro} 18-a.

Ĉi-numere :

Venu al Racine

Un voyage en Afrique

Malgraŭ ĉio tia, tamen

La bona lingvo laŭ Claude Piron

Une nouvelle entreprise : INTERLAND

Invitation spéciale aux Ami-e-s de l'espéranto

Société québécoise d'espéranto
C.P. 126, succ. « Beaubien »
Montréal H2G 3C8